

JAARVERSLAG
VAN DE
COÖPERATIEVE
STOOMZUIVELFABRIEK
„DE HOOP”
TE
OUDEGA (SM.)

OVER HET
BOEKJAAR

12 MEI 1930

12 MEI 1931

DRUK GEBR. FOLKERTSMA, DRAHTEN

JAARVERSLAG

van de

Coöperatieve Stoomzuivelfabriek
„DE HOOP”
te Oudega (Sm.)

■

Boekjaar 12 Mei 1930—12 Mei 1931.

■

Er zijn in Friesland twee *Oudega*'s die beiden een zuivelfabriek hebben gehad:
Oudega – S. (Gem. Smallingerland) met Coöp. Zuivelfabriek *De Hoop* 1900-1966
Oudega – W. (Gem. Wijmbritsereradeel) met Part. KNM / Hollandia fabriek 1880 - 1962

Leden.

Als lid der vereeniging zijn dit jaar toegetreden:
B. Wiersma, G. Jellema, A. Landmeter, Wed. W. de Jong, Jac. Slootegraaf, H. de Haan.

Uitgetreden zijn:

wegens vertrek: Th. Waayer, A. Terpstra en A. Kloosterman;
wegens opheffing: J. R. Kooistra en A. de Vries;
wegens overlijden: W. de Jong en M. Deelstra.

De Vereeniging telt thans 114 leden. Bovendien wordt de melk van eenige leveranciers verwerkt.

Bestuur.

Het periodiek aftredend bestuurslid L. Kuperus werd herkozen.

Het Bestuur is thans als volgt samengesteld:

L. Kuperus, voorzitter,	aftr. 1936
A. W. Welling, vice-voorzitter	„ 1934
Th. Breeuwsma, secretaris,	„ 1932
H. J. de Jong, lid,	„ 1933
B. S. v. d. Wal, „	„ 1934

Commissie voor het nazien der jaarrekening.

In de Aprilvergadering werden hiervoor benoemd:

U. Tjeerdsma,
G. Hiemstra,
A. v. d. Heide,

en als plaatsvervangende leden:

Tj. de Jong,
W. O. Kooistra,
J. Wijmenga.

Ledenvergaderingen.

Algemeene ledenvergadering op 20 Augustus 1930, 's avonds 7 uur bij W. Mulder.

Rekening en verantwoording over het boekjaar 1929—1930. Herziening salaris directeur.

Algemeene ledenvergadering op 7 April 1931, 's avonds 7 uur, bij B. Hoekstra.

Verkiezing bestuurslid, herkozen L. Kuperus.

Inleiding van den heer A. H. Veenbaas over t.b.c.-bestrijding onder het rundvee.

Bestuursvergaderingen.

20 Mei 1930. Aanschaffing nieuwe koeler. Verdeling bestuursfuncties. Vaststelling balans en exploitatierekening.

26 Mei 1930. Bespreking over het van buiten verven der fabriek. Benoeming van een monsternemer.

2 Juni 1930. Rapport bondscontroleur betreffende jaarcontrôle. Het verven der fabriek wordt gegund aan C. Douma en S. Keimpema.

30 Juli 1930. Rapport bondscontroleur van contrôle op melkonderzoek en bascule. In orde. Vaststelling agenda ledenvergadering.

30 September 1930. Rapport bondscontroleur boekencontrôle 1e kwartaal.

28 October 1930. Rapport bondscontroleur inzake melkonderzoek en melkbascule. In orde. Vergadering van de Coöp. Stremselfabriek.

10 December 1930. Rapport bondscontroleur boekencontrôle 2de kw. Agenda Bondsvergadering.

3 Februari 1931. Rapport contrôle op melk-onderzoek en bascule. In orde. Agenda vergadering Coöp. Zuivelbank. Bespreking t.b.c.-bestrijding.

9 Maart 1931. Rapport boekencontrôle 3e kwartaal. Benoeming van meisje op kantoor.

28 Maart 1931. Agenda ledenvergadering.

24 April 1931. Agenda van de vergadering van den Bond en Coöp. Zuivelbank. Rapport van melk-onderzoek en melkbascule. In orde.

Personeel.

A. Bergsma moest October j.l. in militairen dienst, terwijl B. Vos benoemd is aan de Coöp. Zuivelfabriek te Olterterp. H. Weening is als klerk benoemd.

S. Wiersma, directeur	f2100.—	per jaar	¹
S. Schilstra, 1e kaasmaker	28.50	„ week	²
A. Mulder, 2e „	20.—	„ „	²
Tj. Rintjema, botermaker	22.—	„ „	³
J. Ijpenga, machinist	25.—	„ „	
F. Veenstra, melkontvanger	20.—	„ „	
J. v. d. Wal, controleur	23.—	„ „	
J. Bouma, centrifugist	11.—	„ „	
J. Adema, kaasmakerij	19.—	„ „	
K. Bouma, monsternemer	10.—	„ „	
J. Kooistra, „	8.50	„ „	
H. Weening, klerk	5.—	„ „	

¹ vrije woning en premievrij pensioen.

² vrije woning.

³ premie boterkeuring.

Gebouwen en Werktuigen.

De gebouwen zijn opgeverfd.

Verder zijn aangeschaft een nieuwe melkkoeler en eenige kaasvaten.

Melkrijders.

	per week
R. Bouma, Opperburen en Zanding	f 19.75
Joh. Veenstra, Geasten	„ 14.97
Harm de Boer, Uiteinde, Dijkfenne	„ 18.—
W. O. Kooistra, Nijega en Zandbuurt	„ 14.—
J. R. Kooistra, Uiteinde West	„ 13.—
W. Jongsma, Westertzanding Zuid	„ 11.97
A. de Jong, Westertzanding Noord	„ 17.70
J. Bouma, Polder Hooiweg	„ 20.—

Exploitatie.

Melkaanvoer.

Dit boekjaar is er 3663702 K.G. melk ontvangen. In de week van 1 tot en met 7 Juni ontvingen we de grootste hoeveelheid nl. 94157 K.G. en van 9 tot en met 14 Februari de kleinste hoeveelheid nl. 42520 K.G.

Vetgehalte.

Het gemiddeld vetgehalte was 3.38 % of 0.01 % hooger dan het vorige jaar.

Boter.

Dit jaar is geproduceerd 93798¹/₄ K.G. boter ter waarde van f 148956.96.

Kaas.

Geproduceerd zijn:

2832	Gouda	40 +	} ter waarde van f 135695.80
303	"	30 +	
235	"	20 +	
210	Edammers	v.v.	
29167	"	40 +	
4284	"	30 +	
36034	"	20 +	
15136	Broodkazen.		
7284	Leidsche en Nagelk.		

Melk enz.

Verkocht zijn 37798 L. volle melk, 21206 L. karnemelk, 25747 L. pap, 73380 L. spoeling, waarvoor totaal ontvangen f 6534.81.

Aan de leden en leveranciers is 10 % karnemelk en minstens 70 % wei teruggegeven.

Specificatie der Onkosten.

Administratiekosten	f	1419.37
Salarissen en loonen	„	13176.98
Lidmaatschappen	„	457.81
Belasting en Assurantiën	„	1722.03
Onderhoud Gebouwen	„	683.71
„ Inventaris	„	2951.38
Brandstof	„	1963.98
Vracht op brandstof	„	384.—
Electrische kracht en verlichting	„	1424.52
Machinekamerbehoefden	„	45.60
Oliën	„	127.38
Zout	„	1032.59
Stremsel enz.	„	610 15
Kleursel en komijn enz.	„	965.47
Boterverpakking	„	2482.10
Perkament en wikkels	„	400 35
Kaasverpakking	„	667.72
Kaasdoek	„	723.01
Schoonmaakartikelen	„	422.30
Melkonderzoek	„	352.13
Vrachten	„	2454.44
Melkvervoer	„	7640.31
Rente	„	4764.31
Diversen	„	1961.92
	<u>f</u>	<u>48833.56</u>
Afschrijving Gebouwen	„	1575.—
„ Inventaris	„	2630.—
„ Bussen	„	400.—
Bijschrijving Reserve	„	800.—
Onbetaald	„	865.34
	<u>f</u>	<u>55103.90</u>
Onbetaald	f	779.18
Terug ontvangen	„	1252.74
	<u>f</u>	<u>2031.92</u>
	<u>f</u>	<u>53071.98</u>

Proef- en Saldibalans op 12 Mei 1931.

Folio v.h. Frootboek	NAMEN DER REKENINGEN	TELLINGEN		SALDO'S	
		DEBET	CREDIT	DEBET	CREDIT
61	Inventaris	f 47630.—		f 47630.—	
62	Gebouwen	" 38575.—		" 38575.—	
63	Bussen	" 2100.—		" 2100.—	
64	Kassa	" 535714.56	f 535212.62	" 501.94	
65	Boterrekening	" 12442.60	" 152399.56		f 139956.96
66	Kaasrekening	" 12519.09	" 138914.89		" 126395.80
67	Melkrekening		" 5923.21		" 5923.21
68	Spoeling		" 611.60		" 611.60
69	Coöp. Zuivelbank	" 170849.47	" 208675.82		" 37826.35
70	Postgiro	" 74505.24	" 72033.58	" 2471.66	
71	Coöp. Boerenleenbank	" 550.—	" 10343.96		" 9793.96
72	Ledenkapitaal	" 1153.61	" 17508.53		" 16354.92
73	Borgstelling	" 730.87	" 742.71		" 11.84
74	Groepsverzekering	" 469.46	" 488.06		" 18.60
75	Coöp. Verzekeringsfonds	" 1500.—	" 28500.—		" 27000.—
76	Melkrekening	" 235735.80	" 9003.09	" 226732.71	
77	Onkosten	" 48833.56	" 2031.92	" 46801.64	
78	Reserve		" 919.71		" 919.71
		f 1183309.26	f 1183309.26	f 364812.95	f 364812.95

Exploitatierkening per 12 Mei 1931.

Melkrekening . . .	f 238115.59	Boterrekening . .	f 148956.96
Onkosten	„ 53071.98	Kaasrekening . .	„ 135695.80
		Melkrekening . .	„ 5923.21
		Spoelingsrekening.	„ 611.60
	<hr/>		<hr/>
	f 291687.57		f 291187.57

Balans per 12 Mei 1931.

Inventaris . . .	f 45000.—	Coöp. Zuivelbank	f 37826.35
Gebouwen . . .	„ 37000.—	Coöp. Boerenl.bk.	„ 9793.96
Bussen	„ 1700.—	Ledenkapitaal . .	„ 17905.08
Kassa	„ 501.94	Coöp. Verz.fonds	„ 27000.—
Postgiro	„ 2471.66	Borgstelling . .	„ 11.84
Boterrekening . .	„ 9000.—	Groepsverzekering	„ 18.60
Kaasrekening . .	„ 9300.—	Reserve	„ 1719.71
		Leden-leveranciers	„ 9832.72
		Onkosten	„ 865.34
	<hr/>		<hr/>
	f 104973.60		f 104973.60

Bovenstaande Balans en Exploitatierkening nagezien en accoord bevonden.

Oudega (Sm.), 19 Mei 1931.

De Commissie,

(w.g.) G. J. HIEMSTRA.
 „ T. J. DE JONG.
 „ A. V. D. HEIDE.

De Ambtenaar v. d. Bond,

(w.g.) L. E. DE BOER.

Toelichting bij de Balans.

Bezittingen.

Inventaris. Boekwaarde van de machineriën en werktuigen.

Gebouwen. Boekwaarde van de fabriek, directeurswoning en personeelswoningen.

Bussen. Boekwaarde van bussen en teemsen.

Kassa. Aanwezig kasgeld.

Postgiro. Nog te vorderen van deze dienst.

Boterrekening. Totaal van te vorderen en geschatte waarde van aanwezige boter.

Kaasrekening. Totaal van te vorderen en geschatte waarde van de voorraad.

Schulden.

<i>Coöp. Zuivelbank.</i>	Verschuldigd aan deze Bank.
„ <i>Boerenleenbank.</i>	„ „ „ „
„ <i>Verzekeringsfonds.</i>	„ „ „ Vereen.
<i>Ledenkapitaal.</i>	„ „ de leden.
<i>Groepsverzekering.</i>	„ „ dit fonds.
<i>Melkrijders.</i>	„ „ melkrijders.
<i>Melkrekening.</i>	Nog te betalen melkgeld.
<i>Onkosten.</i>	„ „ „ onkosten.
<i>Reservefonds.</i>	Gereserveerd bedrag.

Lidmaatschappen.

De Vereeniging is lid van of aangesloten bij:

Bond van Coöp. Zuivelfabrieken in Friesland;

Coöp. Zuivelbank;

„ Boerenleenbank, Oudega;

„ Stremsel- en Kleurselfabriek;

„ Centrale Landbouw-Onderlinge;

„ Verzekeringsfonds;

„ Onderling Ziekteverzekeringsfonds;

Botercontrolestation;

Kaascontrolestation „Friesland”.

OUDEGA (Sm.), 19 Mei 1931.

*Aan de Leden der Coöp. Zuivelfabriek
te Oudega (Sm.)*

Mijne Heeren.

Heden waren ondergeteekenden ten kantore Uwer
vereniging voor het nazien der jaarrekening.

Daar de administratie geregeld door een ambtenaar
wordt gecontroleerd, bepaalden wij ons in hoofdzaak
tot het laatste kwartaal. De ontvangsten en uitgaven
werden vergeleken met de stortingsbewijzen van de
bank, de kwitanties en het betaalde melkgeld.

Verschillende onderdeelen der administratie werden
nog gecontroleerd.

De Balans en Exploitatier rekening per 12 Mei 1931
werden besproken aan de hand van de openstaande
posten, de voorraden (opgenomen door den voorzitter)
de taxaties, de schuld bij de Coöp. Zuivelbank, het
boekje van de Boerenleenbank, het te betalen melk-
geld, de af- en bijschrijvingen en meerdere bewijs-
stukken. Op grond van onze bevindingen hebben wij
bovengenoemde Balans en Exploitatier rekening voor
accord geteekend en stellen U voor deze eveneens
ongewijzigd goed te keuren en vast te stellen.

De Commissie:

De Ambtenaar v.d. Bond:

(w.g.) G. HIEMSTRA.

(w.g.) L. E. DE BOER.

„ Tj. DE JONG.

„ A. V. D. HEIDE.

Overzicht van de wekelijksche geleverde hoeveelheid melk, gemiddeld vetgehalte en prijs per 1 % vet

Datum	K.G. melk	Gem. vetgeh.	Prijs per % vet
12 Mei — 17 Mei	71170	3.30	1.70
18 " — 24 "	93011	3.28	1.65
25 " — 31 "	94079	3.22	1.65
1 Juni — 7 Juni	94157	3.20	1.60
8 " — 14 "	93912	3.20	1.65
15 " — 21 "	92004	3.19	1.80
22 " — 28 "	89674	3.22	1.95
29 " — 5 Juli	88362	3.25	2.—
6 Juli — 12 "	89709	3.22	2.—
13 " — 19 "	92106	3.26	1.95
20 " — 26 "	91902	3.29	2.—
27 " — 2 Aug.	90843	3.30	2.—
3 Aug. — 9 "	90708	3.32	1.90
10 " — 16 "	86730	3.37	1.90
17 " — 23 "	84700	3.32	1.90
24 " — 30 "	85044	3.28	1.90
31 " — 6 Sept.	84637	3.32	1.90
7 Sept. — 13 "	83999	3.36	2.—
14 " — 20 "	81172	3.35	1.95
21 " — 27 "	77080	3.54	1.85
28 " — 4 Oct.	73475	3.59	1.80
5 Oct. — 11 "	68842	3.65	1.85
12 " — 18 "	67149	3.58	1.95
19 " — 25 "	64656	3.57	2.05
26 " — 1 Nov.	63303	3.55	2.—
2 Nov. — 8 "	61925	3.53	1.90
9 " — 15 "	60786	3.55	1.90
16 " — 22 "	59495	3.58	1.95
23 " — 29 "	58449	3.56	1.90
30 " — 6 Dec.	56602	3.58	1.90
7 Dec. — 15 "	56092	3.59	2.—

D a t u m	K.G. melk	Gem. vetgeh.	Prijs per % vet
14 Dec. — 20 Dec.	54995	3.59	2.—
21 " — 27 "	53399	3.58	1.95
28 " — 3 Jan.	52544	3.59	2.05
4 Jan. — 10 "	50195	3.58	1.95
11 " — 17 "	47928	3.57	1.90
18 " — 24 "	45775	3.58	2.—
25 " — 31 "	43904	3.57	2.05
1 Febr. — 7 Febr.	42881	3.59	2.10
8 " — 14 "	42520	3.56	2.10
15 " — 21 "	43284	3.47	2.15
22 " — 28 "	46032	3.42	2.05
1 Mrt. — 7 Maart	48542	3.40	1.95
8 " — 14 "	51444	3.40	2.—
15 " — 21 "	56794	3.34	1.90
22 " — 28 "	60538	3.30	1.80
29 " — 4 April	63522	3.25	1.70
5 April — 11 "	68319	3.22	1.70
12 " — 18 "	73362	3.18	1.60
19 " — 25 "	78084	3.16	1.60
26 " — 2 Mei	81016	3.16	1.50
3 Mei — 9 "	83080	3.26	1.40
10 " — 12 "	30775	3.26	1.40

Bijbetaling 12 Mei—11 October 1 %.

" 12 " — 12 Mei 2 %.

Bijschrijving Ledenkapitaal 5 cent per 100 K.G. melk.

Bruto prijs per % vet 2.35.

Netto " " " " 1.92.

Onkosten f 1.45 per 100 K.G. melk.

Besluit.

De prijzen van de boter en kaas en daardoor ook van de melk, zijn dit jaar aanmerkelijk lager geweest dan het vorige boekjaar. De inkomsten der boeren worden laag, temeer nu de varkensteelt ook niet meer loonend is. We zullen hopen, dat er spoedig stilstand komt in den teruggang der prijzen, zoodat het vertrouwen in den toekomst weer wordt versterkt.

Aan de zindelijkheid van de melk behooren de leden voldoende aandacht te schenken, daar wegens het leveren van vuile melk een enkele reeds bezoek heeft gehad van een ambtenaar der Provinciale Keuringsdienst.

Voor de verzekering van den boer begint meer belangstelling te komen. Inlichtingen hierover zijn ten allen tijde te bekomen aan de fabriek.

Verder maken we onze leden er op attent, dat een Vereeniging tot bestrijding van tuberculose bij het rundvee is opgericht. Het belang hiervan is op de ledenvergadering, gehouden in April j.l. door den directeur van de Gezondheidsdienst, den Heer A. H. Veenbaas, voldoende uiteengezet. Mochten er nog belangstellenden zijn, deze kunnen inlichtingen bekomen bij de bestuursleden dier vereeniging, n.l. U. TJEERDSMA, D. J. DE JONG, M. V. D. WAL en aan de fabriek.

Voor het door de leden aan ons geschonken vertrouwen, zeggen we hartelijk dank.

Het Bestuur :
L. KUPERUS.
A. W. WELLING.
T. BREEUWSMA.
H. J. DE JONG.
B. S. V. D. WAL.

De Directeur :
S. WIERSMA.

LEDENLIJST.

N A A M	Aantal stemmen	N A A M	Aantal stemmen
H. Harmsma	2	S. Jelsma	3
Gj. Welling	1	G. Hiemstra	3
Tj. Deelstra	3	Wed. W. de Jong	1
M. Wijma	2	H. van Houten	1
D. J. de Jong	5	S. de Vries	1
H. B. Douma	5	D. Faber	4
Fr. Postma	2	Nic. Ritsma	2
W. O. Kooistra	3	K. B. Bouma	2
L. Kuperus	2	Ij. Jelsma	2
J. Adema	1	J. T. v. d. Wal	1
B. Hoekstra	1	R. Ijsselstein	5
R. B. Bouma	2	L. de Jong	1
J. Roels Kooistra	3	Jac. Jonker	3
Harm de Boer	2	W. Wijma	4
B. S. v. d. Wal	5	H. de Jong	4
J. J. v. d. Wal	4	R. Tjeerdsma	1
T. R. Mud	4	S. Douma	1
Tj. J. de Jong	5	J. L. Stelwagen	2
M. Tjeerdsma	4	A. Mulder	2
P. v. d. Wal	2	J. de Vries	1
Gj. Bouma Sr.	1	H. Betlehem	1
R. Vlietstra	2	R. Paulusma	1
S. v. Houten	1	Jan Douma	4
R. H. Harmsma	3	E. Geerligs	2
F. Wiersma	1	W. Mulder	1
K. Welling	3	B. Douma	4
Joh. de Jong	2	J. Noordstra	2
J. J. Wijmenga	4	A. v. d. Heide	2
J. H. de Vries	1	Jasper Bouma	1
A. W. Welling	2	W. Jelsma	2
S. v. d. Meulen	1	G. de Vries	1
S. Westenbrink	2	M. v. d. Wal	3
Auke Postma	2	B. B. v. d. Wal	1
J. Elzinga	2	Wed. H. de Jong	4

N A A M	Aantal stemmen	N A A M	Aantal stemmen
B. Elzinga	2	A. Algra	2
J. J. Stelwagen	2	H. Geerligs	3
P. A. de Vries	1	H. A. de Boer	2
H. H. de Jong	1	Gj. Bouma Jr.	1
I. Bergsma	1	W. Bouma	2
H. de Jong HEzn.	1	A. v. d. Meulen	1
M. A. de Vries	2	J. Landmeter	3
Jacobus Bouma	1	C. Steendam	1
Joh. B. de Vries	1	J. G. de Jong	1
B. A. Roorda	1	Ritske Mud	2
T. Breeuwsma	5	Rienk Mnd	3
Sj. Elzinga	1	Jan Leistra	5
U. Tjeerdsma	5	H. Koops	1
Louis Wiersma	1	P. v. d. Berg	2
M. Draaistra	2	Ale de Jong	1
W. Jongsma	2	Sj. Visser	3
Th. de Jong	2	C. Hoogstins	3
S. Spoelstra	3	J. Bajema	5
J. Slootegraaf	1	B. Wiersme	2
P. Herder	1	G. Jellema	2
J. G. Hiemstra	1	A. Landmeter	2
M. R. Kooistra	1	Jac. Slotegraaf	2
Lolke Wiersma	1	H. de Haan	1

VERSLAG
van de
Contrôlevereniging Oudega (Sm.)

Aan de leden.

Aan het einde van de lactatie periode 1930—1931 gekomen, geven we wederom een kort verslag van de werkzaamheden welke door bovengenoemde vereniging zijn verricht.

Het aantal leden bedraagt 47 met 526 koeien. Van deze zijn er 25 leden die de monsters laten nemen en 22 leden welke zelf de monsters nemen.

Bij een tweetal beslagen was het niet mogelijk betrouwbare uitkomsten te krijgen, daar deze lijdende waren aan mond- en klauwzeer. Overigens zijn de cijfers welke we hier laten volgen, vrijwel gelijk aan die van de vorige periode.

Hoogste opbrengsten der Rieren.

Namen	K.G. melk	% vet	K.G. boter	Aantal dagen	Eigenaar
Witte Duifje	3520	4.21	162	289	Tj. de Jong
Marie	4173	3.55	161	292	J. Roels Kooistra
Baukje	4638	3.14	157	314	Jac. Jonker
Grietje II	4125	3.49	156	330	Tj. de Jong
Betje	4365	3.20	151	314	H. J. de Jong
Duifje II	3553	4.01	147	330	Tj. de Jong
Dirkje IV	3756	3.59	146	330	B. Douma
Janke III	4014	3.37	146	330	Jac. Jonker
Grietje	3381	3.94	145	316	H. J. de Jong
Rode Duifje	3860	3.43	143	323	Tj. de Jong
Pietje	4069	3.23	142	329	U. Tjeerdsma
Pinto	3938	3.34	142	326	M. v. d. Wal
Wilhelmina III	3273	3.95	141	305	U. Tjeerdsma

Laagste opbrengsten der Rieren.

Keesje	2100	3.26	71	271
Mina	2323	3.17	79	254
Fokje III	2466	2.99	79	271

Hoogste opbrengsten der Twenterrieren.

Fokje	6389	3.37	233	330	Tj. de Jong
Bleske III	5531	3.63	216	330	B. S. v. d. Wal
Froukje III	5310	3.34	206	327	U. Tjeerdsma
Jeltje	4918	3.69	197	324	J. Rom. Kooistra
Aaltje	5310	3.37	193	330	H. J. de Jong
Wimke I	4985	3.47	187	298	Tj. de Jong
Marie I	4920	3.47	185	330	W. Wijma
Eeke II	4409	3.83	184	330	Tj. de Jong
Victoria VI	4676	3.61	183	330	Th. Breeuwsma
Hielkje II	4907	3.43	182	383	S. Westenbrink

Laagste opbrengsten der Twenterrieren.

Trijntje	2772	3.15	94	330
Minke	2762	3.31	99	270

Hoogste opbrengsten 3-jarige koeien en ouder.

Namen	K.G. melk	% vet	K.G. boter	Aantal dagen	Eigenaar
Eeke I	6762	3.32	243	330	Tj. de Jong
Hielkje II	5593	3.85	235	330	Tj. Deelstra
Aukje	6044	3.55	233	293	D. Faber
Mieke III	5557	3.80	230	330	Tj. Deelstra
Jitsche	6195	3.41	229	330	Jac. Jonker
Trijntje	6659	3.19	229	330	J. Leistra
Zwartje II	6600	3.22	229	330	S. Westenbrink
Jonge Dirkje	6016	3.66	228	330	B. Douma
Victoria IV	6007	3.44	226	306	Th. Breeuwsma
Bruintje	5518	3.71	223	307	D. Faber
Johanna	5703	3.59	222	279	Tj. de Jong

Laagste opbrengsten 3-jarige koeien en ouder.

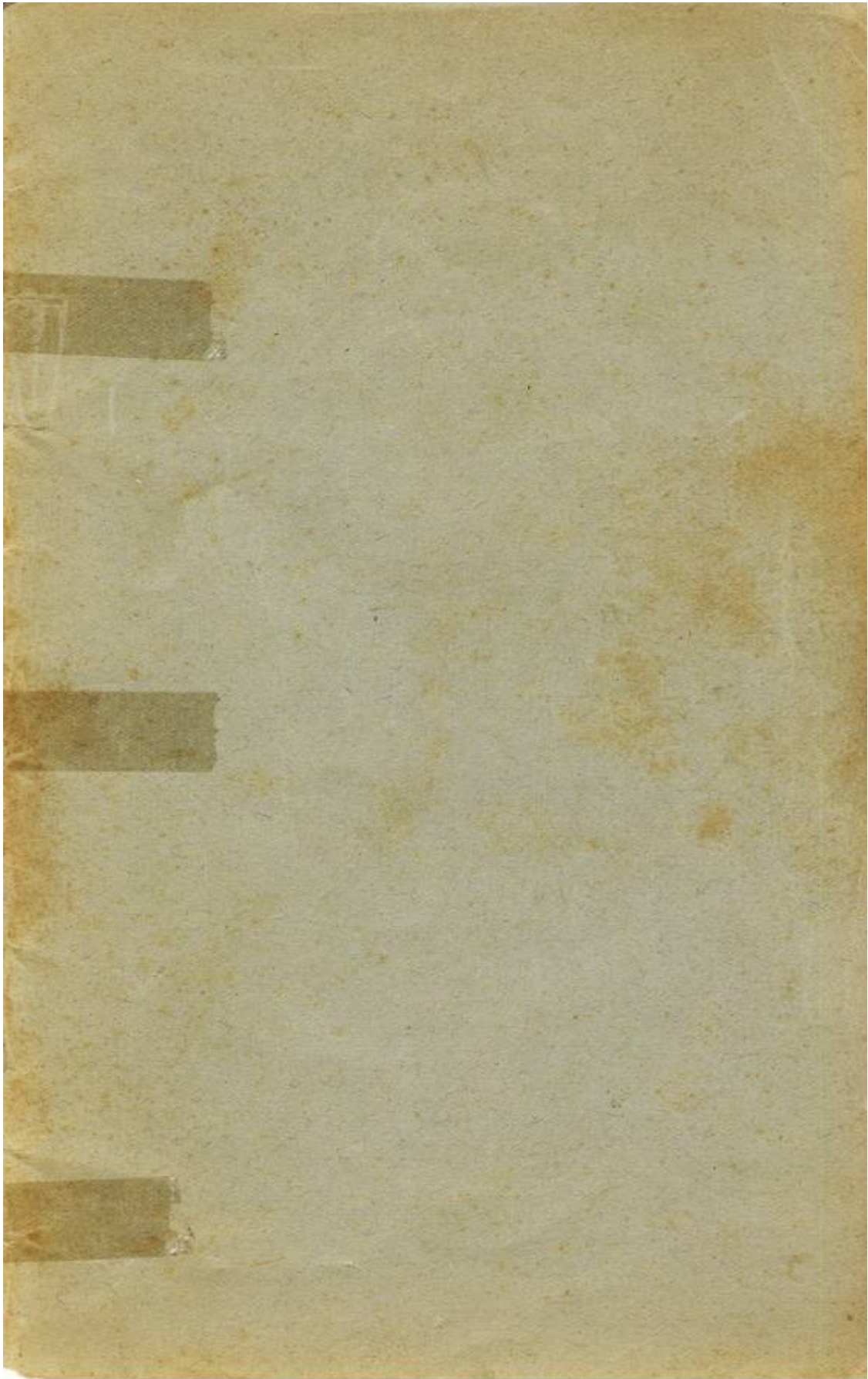
Siep	4115	2.96	130	295
Grietje	3572	3.50	136	271

Het aantal lagere opbrengsten wordt geleidelijk aan kleiner. Dat er nog wel groote verschillen zijn tusschen de gemiddelde opbrengsten per koe, van twee verschillende beslagen, geeft het onderstaande nog wel aan. Zoo had b.v.

No. 1 4029 K.G. melk, 3.66 % vet, 160 K.G. boter in 319 dagen;

No. 2 3147 K.G. melk, 3.11 % vet, 105 K.G. boter in 320 dagen.

Zonder verdere berekening zal het melkgeld van no. 1 pl.m. $\frac{1}{3}$ meer bedragen als van no. 2.

Leeuwarder Courant 1966-01-13

Fusie zuivelfabrieken Opeinde en Oudega

In een buitengewone ledenvergadering van de coöperatieve zuivelfabriek in Opeinde zijn de leden accoord gegaan met de fusie-voorwaarden, die gesteld zijn aan de coöperatieve zuivelfabriek te Oudega (S). De fabriek in Oudega gaat met alle lusten en lasten over naar Opeinde, waar nu ongeveer een melkaanvoer van twintig miljoen kg is te verwachten. Opeinde is deelgenoot van de Frico: Oudega was een vrije coöperatieve fabriek. De fusie wordt geacht te zijn ingegaan op 1 mei 1965.

Zuivelfabriek te Oudega (Sm.) nu vergadercentrum

(Van één onzer redacteuren)

In Oudega (Sm.) reageren sommige dorpsgenoten nog met spijt op het verdwijnen van de coöperatieve **zuivelfabriek** uit hun dorp. „It hie nea wêze moaten“, wil een oud-zuivelarbeider wel kwijt. De aanvoer van vijf miljoen kilogram melk per jaar vormde echter een ernstig beletsel voor een rendabel beheer. Deze melkplas was te gering en de toekomst werd steeds ongunstiger. Met grote eensgezindheid namen de leden van de zuivelcoöperatie „De Hoop“ in januari 1966 dan ook het besluit om te fuseren.

De zuivelindustrie te Oudega verdween in 1966, toen de coöperatie

fuseerde met „De Eendracht“ in Opeinde. De vijf miljoen kilogram melk van de Oudegaster boeren vloeide samen met de tien miljoen van de Opeinder veehouders. De **sluiting** van de fabriek te Oudega volgde al vlot na het fusiebesluit. De boeren waren tevreden met de **sluiting** van de fabriek. Voor het dorp betekende het een verlies, met name wat betreft de bedrijvigheid.

De fabriekspanden van „De Hoop“ zijn nu in eigendom bij de Rabo-bank en de Gereformeerde Kerk. De gebouwen kregen enkele jaren na de **sluiting** weer een dorpsfunctie terug. In 1968 betrok de plaatselijke Rabo-bank de ingrijpend verbouwde kantooruimten en enkele jaren later werd in de produktieruimte van de fabriek na veel hak- en

breekwerk het verenigingsgebouw „It Miensker“ ingericht.

De voormalige **zuivelfabriek** werd een dorpscentrum. Met vereende krachten werd „De Hoop“ helemaal verbouwd. Leden van de Gereformeerde Kerk werkten ruim een jaar lang op vrijwillige basis aan het ambitieuze plan om van de fabriek een vergadercentrum te maken. Vandaar dat het gebouw na voltooiing in 1968 de naam „It Miensker“ meekreeg. „Mienskers“ waren vroeger gemeenschappelijke hooigronden, waarvan de lusten en lasten gelijkelijk onder de boeren verdeeld werden.

Gemakkelijk gaan dan de gedachten terug naar het prille begin van de zuivelcoöperatie in Oudega. Door

eendrachtige samenwerking van de boeren werd in 1900 „De Hoop“ opgericht, onder de coöperatieve voorwaarde dat de lusten en lasten gelijkelijk onder de leden zouden worden verdeeld.

Met dit credo verenigden zich de Oudegaster boeren. „De Hoop“ vormde een rotsvast steunpunt voor deze gemeenschap. De fabriek bleef echter altijd aan de kleine kant. Deels kwam dat ook doordat met de buurcoöperatie „De Eendracht“ te Opeinde een grensregeling was getroffen, die zeer nauwgezet werd nagevolgd.

Uit die regeling vloeide bijvoorbeeld voort dat één van de keuterboeren een tijdlang een bijzondere positie innam. De melkrijder haalde bij deze kleine

veehouder op zijn fiets slechts één bus melk op.

Graag ging men er in Oudega prat op, dat men behoorde tot de zogenaamde „vrije fabrieken“. Men zorgde zelf voor de afzet van de gemaakte boter en kaas. Het betekende echter wel dat door „De Hoop“ in de jaren vijftig maar liefst zeventien verschillende modellen kaas werden gemaakt.

Financieel was er de noodzaak niet om de **zuivelfabriek** te Oudega te sluiten. Dat „De Hoop“ tot de kleinste fabrieken in Friesland behoorde speelde echter wel parten. Fusie volgde uiteindelijk. Oudega kreeg weliswaar niet opnieuw industrie in de panden van „De Hoop“, maar wel een vergadercentrum.